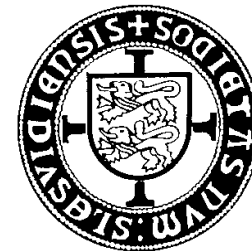

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 18. november 2008

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1	0	22	20	43	0	64	0	85	0	106	20
2	20	23	0	44	0	65	10	86	0	107	20
3	0	24	5	45	0	66	30	87	15	108	30
4	0	25	22	46	0	67	50	88	0	109	550
5	54	26	12	47	120	68	0	89	0	110	0
6	40	27	700	48	0	69	14	90	0	111	66
7	0	28	0	49	150	70	0	91	0	112	64
8	10	29	160	50	0	71	5	92	0	113	30
9	42	30	150	51	0	72	18	93	0	114	100
10	54	31	0	52	0	73	5	94	0	115	100
11	0	32	150	53	80	74	300	95	0	116	30
12	22	33	380	54	0	75	300	96	0	117	40
13	0	34	350	55	0	76	100	97	0	118	40
14	10	35	0	56	160	77	56	98	0	119	46
15	0	36	0	57	300	78	36	99	55	120	46
16	26	37	0	58	25	79	50	100	20	121	46
17	0	38	0	59	10	80	44	101	25	122	46
18	0	39	0	60	48	81	0	102	20	123	30
19	30	40	600	61	36	82	56	103	5	124	50
20	0	41	0	62	10	83	0	104	5	125	215
21	0	42	180	63	0	84	40	105			©

Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med auktion
tirsdag den 13. januar 2009 kl. 19.30
 i NygadeHuset i Aabenraa.

Numismatisk Forening for Nord- og Sydslesvig

Nr. 5   13 januar 2009   Auktion nr. 390   48. årgang

Noget om romerske mønter. IV.

Republikkens mønter.

Af Henry Hofmand Nielsen.

Fortsat fra forrige nr.

Medens Diocletian valgte at stabilisere aureus'en på 1/60 romerske pund, er det centrale i Konstantin den Stores reform i 312 indførelsen af en ny guldmønt solidus, lig med 1/72 romerske pund (ca. 4,5 gr.). Denne mønt blev derefter Romerrigets hovedmønt og forblev oven i købet stabil i næsten 1000 år, hvilket vil sige langt ind i den byzantinske tid. Dette passer også udmærket med betegnelsen, idet solid er afledt af solidus, som igen er afledt af solum, som betyder fast, kraftig jordbund, der igen står for lødig, grundig, pålidelig.

Diocletian genindførte også en lødig sølvmønt, der blev møntet med en vægt af 1/96 pund (ca. 3.4 gr.) Den vejede således det samme som en denar på Neros tid (54-68). Diocletians reform af ca. 296 fik også stor indflydelse på kobbermønterne. Han indførte 3 nominaler: Follis ca. 10 gr. og to fraktioner på ca. 4 gr. og 1 gr. Mønterne var ligesom de gamle antoninian overtrukket med et tyndt lag sølv.

Follis'en og den mindste fraktion bar kejserens billede med laurbærkrans, medens den mellemste havde kejserens billede med strålekrone og lignede i det hele taget den gamle antoninian meget.

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion:

Palle Gulddahl
Slotsbakken 5
6300 Graasten
Palle@Gulddahl.dk

Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.

Telefon:
74 43 34 82
Fakjaer@mail.tele.dk

Kommissioner:

Faste bud på medlems-
salgslisten og brevbud
skal være fremme dagen før
auktionen og modtages af

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
TLF. 74 44 95 63
jensmadsen@stofanet.dk

Oplag: ca. 165 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: **Langenberg**
Sønderborg

De to fraktioner blev imidlertid kun møntet i ca. 10 år, idet inflationen så havde "ædt" dem, hvilket vi i dag kan nikke genkendende til, jævnfør vores tidligere 1, 2, 5 og 10-øre.

Follis'en blev også reduceret, idet der i tiden mellem Diocletians abdications 305 og Konstantin den Stores ene regering efter 324 var hyppige oprør og mange med- og modkejsere. I tiden ca. 295 til 341 var der i alt 9 reduktioner, og man aner ikke, hvad kobbernominalerne hedder, men inddeler dem i modulerne Æ1, Æ2, Æ3, Æ3/4 og Æ4, med en vægt fra 8;8 gram til 1,3 gram.

Modulerne svarer til følgende diameter:
Æ1. større end ca. 25 mm. Æ2. ca. 25-21 mm. Æ3 ca. 21-17 mm. Æ4. mindre end 17 mm.

Der sker også nu en mærkbar ændring i møntportrætterne. Aversens portræt af kejseren er nu blevet mere stiliseret, noget der ikke så meget skyldes manglende kunstnerisk formåen men snarere er et udslag af en ny ideologi, det er nu nærmest et portræt af "embedet".

Reversens portrætter har helt fra den tidlige kejsertid været domineret af guderne, oftest Jupiter, Mars, Herkules og solen. Kristendommens påvirkning kan nu konstateres, især ved de hedenske guders ophør i løbet af 320'erne, nu erstattes disse gudeportrætter af nye typer med et religiøst tilsnit, jævnfør det kristne monogram XP, (trykt over hinanden) det var dette tegn, som Konstantin den Store hævdede, at han så korsets tegn på himlen en nat før

slaget ved den Milvinske bro, den 28. oktober 312, og det var således første gang i Roms historie, at dens soldater kæmpede under det senere kristne monogram.

Man er nu nået til tiden i nærheden af 395 til Romerrigets deling, og det Østromerske Rige tager over og sætter sit afgørende skelsættende præg på den romerske møntpolitik, et næsten 1000-årigt tidsafsnit, der nu er ved at klinge ud.

Henry Hofmand Nielsen.

Litteratur:

Ole vinding: Tolv Romerske Kejsere.

Peter Flensborg: Møntårbogen 1977.

Nordisk Konversations Leksikon.

Rudi Thomsen: Oldtidens Penge.

Illustrationerne er fra:

(Artikel I. Romulus og Remus) Lademanns Leksikon. Bind 18.

(Artikel III. Sesterts) Møntårbogen 1977, af Peter Flensborg.

Øvrige: Oldtidens Penge, af Rudi Thomsen.